

GAZETA TRANSILVÂNIEI.

ANULU LVII

„Gazeta” iese în dă-care di.

Abonamente pentru Austro-Ungarie:
Pe un an 12 fl., pe șase luni
6 fl., pe trei luni 3 fl.

N-rii de Duminecă 2 fl. pe an.

Pentru România și străinătate:

Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.

N-rii de Duminecă 8 franci.

Se prenumără la toate oficiile
postale din țară și din afară
și la dd. celeteri.

Abonamentul pentru Brașov

la administrațiunea, piața mare,
Târgul Inului Nr. 39 etagiul 1.

Pe un an 10 fl., pe șase
luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr.

On dusul în casă: Pe un an
12 fl., pe 6 luni 6 fl., pe trei luni
3 fl. Ună exemplară 5 cr. v. a.
séu 15 bani. Atâtă abonamen-
tele cât și inserțiunile sunt
a se plăti înainte.

Nr. 258.

Brașov, Vineri, 25 Noemvre (7 Decemvre)

1894.

Miserii agrare.

Brașov, 24 Noemvre v.

De câteva zile în parlamentul unguresc se discută cu deosebită interes asupra cestiunei agrare. Debaterile asupra bugetului ministeriului de agricultură au dat naștere unui lung șir de discuțiuni și de plângeri, din cari reese, că clasele agricultorilor dela noi se află într'o situațiune amenințătoare și că nici odată aceste clase n'au fost atâtu de îngrijite asupra viitorului ca acum.

Mulțime de miserii și calamități au năvălit asupra agricultorilor și prin ei asupra țării întregi. De-o parte prețul peste măsură scădutu al cerealelor a lovit cumplit în interesele agricultorilor, de altă parte floxera a dusu la sapă de lemn pe cultivătorii de vii, cari înainte produceau milioane, pe când astăzi în multe ținuturi nu produc aproape nimic; la acestea se mai adaugă boalele de vite, ce în permanență grasază în ținuturile Ungariei, cauzându pagube enorme.

Acestea și alte multe miserii și calamități au adus agricultura țerei noastre într'o situațiune atâtu de strimtorată, cum n'a mai fostu pôte nici odată. Mai adaugem la acestea dările, cari, după cum se știe, pentru nici o clasă nu sunt atâtu de apăsătoare, ca pentru classa agricultorilor. Abstragându dela darea de pământu (fonciera), care la noi ocupă rubrica cea mai însemnată între dările către stat, pe agricultor ilu apasă încă un număr aproape ne mai suportabil de alte dări laterale, suplimentare, ne-suplimentare etc., așa că, după cum torțe bine a observatu unul dintre vorbitorii din opozițiă, darea agricultorilor întrece chiar venitul castrălu, din care numai 10% 'i-s'ar cuveni statului.

Din aceste sarcini și calamități au rezultat și rezultă alte rele și nenorociri, cărora în terminu nu mai puțin îngrijitorii li-s'a datu espre-

siune în camera deputaților. De-o parte socialismul, care în straturile populațiunei din Ungaria a prins rădăcini și pe di ce merge ia dimensiuni amenințătoare, de alta emigrările, cari în proporțiuni mari se continuă zilnic și nici măsurile de rigore ale autorităților, nici baionetele gendarmilor nu sunt în stare a-le impedece.

Pôte că multe din calamitățile, ce bântue astăzi aceste țeri, s'ar fi pututu evita, dacă stăpânirea ar fi luat la timp măsurile necesare de precauțiune. Astăzi însă e târziu. Regimul e neputincios în fața acușățiilor, ce i-se facu, și nu găsesce altu refugiu, decâtu să promită revisuirea dărei de pământu, pe care are de gându să o reducă cu o jumătate de procentu, ér de altă parte agricultorilor le pune în vedere, ca mijlocu de ușurare, purtarea economiei în dimensiuni mari.

Marii proprietari de pământu însă, din cari e recrutată și nobilimea maghiară, nu pot fi mulțumiți cu atâta. Ei se găsescu astăzi într'o situațiune multu mai desperată, sărăcia a intratu în palatele lor și, după cum de-a rândulu au constatat vorbitorii din opozițiă, ca mâne aristocrațiunea maghiară e amenințată de-a ajunge la sapă de lemn. Statulu trebuie așa-déră să-i vină érăși în ajutoru, dér cum? Regaliile s'au păpatu și milioanele cele multe, ce le-a storsu aristocrațiunea maghiară prin despăgubirea lor, astăzi nu mai sunt, ér alte mijloce de exploatatu în favorulu ei nu se mai găsescu.

De aci marele interesu, cu care se discută astăzi cestiunea agrară în camera din Budapesta. Dér nu numai în cameră, ci în totă țera s'a pornit din partea așa numiților „economii independenți” e mișcare, pe care voru să o străpună acum în administrațiunile comitatelor și care în fondu nu urmăresce altu scopu, decâtu storcerea unor nou

favoruri pentru marii proprietari maghiari.

Dér de popor cine îngrijesce? Dacă e vorba de greutăți, apoi fără îndoelă, că acestea apasă asupra țării mai multu ca asupra tuturor celorlalți și prin urmare la îmbunătățirea situațiunei agricultorilor, poporul de rând ar trebui să se aibă în vedere în primul loc. S'a și făcutu amintire despre acesta în cameră și, în ce privesce poporul maghiar, s'au și pus în vedere mulțime de îmbunătățiri, cari parte s'au făcutu, parte se voru face, precum căi ferate pentru Sécuime, diferite școle de meserii etc.

Dér locuitorii acestei țeri nu constau numai din Maghiari și din Sécui. Poporul nostru românesc, care este avisatu exclusiv la agricultură, e cel mai espus la grelele lovituri, ce amenință astăzi sorțea agricultorilor, și cu tôte aceste regimul n'a făcutu și nici nu intenționează de-a face nici cel mai micu pasu pentru ușurarea sorții lui.

Dela unu regim atâtu de vitregu și dușmănosu, poporul nostru n'are nimic de-a spera. Cu atâtu mai multu însă ni-se impune nouă datorința, de-a îngriji să-i venim în ajutoru, în ajutoru, nimeni a-lu deștepta, a-l indica calea spre a-și imulți resursele de câștig și a-lu face accesibilu pentru ideile nouă ale agriculturii, comerțului și industriei.

Indemnitate și crisă.

În cercurile politice din Budapesta a făcute mare surprindere proiectul de indemnitate alu guvernului, fiindu-că acestu proiectu era destinat a-se aterne numai săptămâna viitoare. Graba acesta, dicu foile unguresc, este motivată de o causă politică forțe serioasă. Cabinetulu, dicu „Budapesti Hirnap”, nu vré să aștepte până când va veni la dezbateri în camera magnaților cele doué proiecte bisericesc. Proiectulu de indemnitate, garantându și pentru mai departe administrarea statului, fără în-

trerupere, vré să dea privilegiu, ca crisa să devină mai acută, și să se urgiteze rezolvarea ei. Presupunerea acesta o confirmă și impregiurarea, că deja la începutul săptămânei viitoare guvernulu, sistându-se dezbateri bugetului, doresce să se dezbată proiectulu de indemnitate. Se crede, că îndată ce se va primi acestu proiectu guvernulu își va da dimisia.

Foiei vieneze „N. V. Tagblatt” i-se anunată din Budapesta: Privitoru la nervositatea, ce se arată din nou în cercurile politice, în urma întârzierii sancțiunei legilor bisericesc, se dice în cercurile bine informate, că în ședința dela 28 Noemvre a dietei, Wekerle a declarat hotărît, că sancțiunea va fi, și că monarhulu va da această sancțiune actualulu guvern. Nime însă nu pôte afla cauza, că de ce n'a urmatu sancțiunea până acum. Monarhulu a plecatu la Welsbe, de unde se va reîntorțe numai peste câteva zile, și astfel nu se pôte spera, că sancțiunea va urma în curând. Șcirea, că Wekerle va merge érăși la Budapesta, n'are basă; e adevérat însă, că contele Iuliu Andrássy merge la Budapesta, unde va conferenția cu Wekerle și eventualu va împărtași acestuia cauza pentru-care întârzie sancțiunea.

O voce croată despre Maghiari.

„Agramer Tagblatt”, ocupându-se într'unu primarticolu cu adunarea națională din Sibiu, spune că presupunerea unor diare maghiare, ca și când în Sibiu s'ar fi dezbătu și asupra unei organizațiuni secrete, este la tôte întâmplarea prematură, că însă lucrurile voru ajunge așa departe, este forțe probabil. Dacă mișcarea publică a Românilor este sistată, atunci nu urmază, decâtu ca densii să se gândescă la începerea unei acțiuni subtrase dela judecarea opiniunei publice. Din această causă diarulu din Agram dă sfatul prietinescu Maghiarilor, ca în interesul bine priceputu al statului lor, precum și al întregii monarchii, să îmbrățișeze alte vederi mai înțelepte și să se reîntorcă până când încă nu este prea târziu. În urmă pentru a da o expresiune concretă situațiunei actuale ajunge la următoarele postulate: legea de naționa-

FOILETONULU „GAZ. TRANS.”

Cătuși frânte.

Episode istorice, de Ernest Montanus.

(Fine).

Cea mai îngrozitoare și faimosă dintre tôte închisorile de stat, a fostu Bastilla parisiiană, care la 14 Iulie 1789 fu luat cu asaltu de popor, făcendu o asemenea pământulu. De obicei acolo nu erau încarcerăți criminali, ci jertfele volnicilor despote. O așa numită *Lettre de cachet*, în care chiar și numai numele persoanei, decâtu să intragistra la dorința unui bărbatu cu autoritate, séu a vr'unei dame cu influință, ajungea, ca unu nevinovat să fiă osânditu la închisore de ani séu pentru viața întregă.

Cunoscutu prin lunga lăngedire, ce avu séu o suferi între murii acestei fortărețe este Henri Mazers de Latude, unu tânăr locotenent de geniu, care pentru a

câștiga favorulu prea-puterniceii femei de curte Dòmna de Pompadour, descoperi acesteia unu complot, ce se presupunea a fi fostu arangeat pentru inveninarea ei. Intriga însă fu descoperită și Latude trebui să plece la Bastilla. Elu făcu o primă încercare de fugă, care însă rămase fără succesu.

După aceea ilu închiseră împreună cu unu anumitu *Antoine Allegre*, dér la amendoi le succese să părăsescă Bastilla în noptea de 25 Februarie 1756, cu tôte că fortăreța era incunjurată de muri înalți, de șanțuri umplute cu apă și pe lângă aceea de pază militară. Greutățile, cari erau de învinsu cu acea ocaziune, le cuprinse *Latude* într'unu memorialu compus de elu însuși în următorulu mod: „Trebuie să se știe, că prinsonierulu Bastillei nu-i e permis a purta la sine nici cupitu, nici forfecu séu altu instrumentu ascuțitu, și că parcălabulu séu feciorulu, oare servece cu mâncarea, nu ar lăsa să vină nici măcaru pentru sute de Luisdorî o sucitură de firu de legatu. Și noi aveam trebuință de 1400

urme de sfôră, aveam trebuință de doué scări, una de lemn în lungime de 20—25, ér una de sfôră de 180 urme. Trebuia deci să defacem, prin lucru, patru gratii din oăminu, să stămu până la gatu în apă ghețosă, abia 15—18 urme depărtați de vigili; într'o singură nopțe să facem o spărțură într'unu muru grosu de 4½ urme; din nimica trebuia să creăm ceva, ér noi afară de mânele noastre, nu posedam nimica! Și acesta nu era lucru cel mai grozavu: noi aveam să ascundem atâtu scara de lemn de o urmă de lungă și de unu policaru de grosă, câtu și o nenumerată mulțime de alte lucruri, cari erau conservate în celula unui altu prinsonieru!”

Tôte aceste le-au pus ei la cale totu cu atâta curagiu, câtu și cu perseverență și prezentă de spiritu, deși întreprinderea loru aterna necontenit de unu firu de pâr. Când ei s'au fostu lăsatu deja în josu de pe platforma edificiului visteriei și acuma stăteau în primul șanțu cu apă, găurind cu drugi de fieru înaltu zidu, care despărțea șanțulu porții *Saint-Antoine*, la înăl-

țime de celu multu 10—15 urme, de-asupra capetelor lor vigili făceau inspectia principală cu felinarele lor mari înțepenite în prăjină, a căror zăre se refrângea pe suprafața apei. Amendoi fugarii însă se confundară în apa ghețosă și rămaseră neobservați, și totu ast-felul au făcutu când și mai târziu se repetă această inspectia. În dorii zilei amendoi erau în libertate, de care totuși nu avură să se bucure multu timp. *Allegre* în patru săptămâni deja fu érăși prinsu în Bruxella; *Latude* cădu în mânele poliției franceze după cincă luni și își câștigă abia la 1784 libertatea.

Identica cu istoria liberării lui *Grotius* prin soția lui, este liberarea contelui *Lavalette* prin eroica sa femeie. *Lavalette* era sub Napoleon I directoru generalu al poștelor și-i aducea împératului, până la 1814, cele mai însemnate servicii. După prima restaurațiune elu fu demisionatu, și în urma acesta se nisia prin tôte mijlocele să readucă pe împératulu de pe insula Elba, când apoi își primi din nou postulu. Abia reveniră la putere Bourbonii,

lități trebuie strict și cinstită dusă în îndeplinire (?). Este adevărat, că dășii susțin, că acesta nu se poate executa, și mai zilele trecute susțineau și în parlament, că legea de naționalitate este neexecutabilă. Convingerea acesta le este Maghiarilor inspirată de geniul lor rău, și ceea-ce mai mult e, că dășii stă în contradicție cu o serie de fapte, pe cari în prejma vécului al XX-lea nu este permis a le descosidera. Noi cam scim motivele pentru cari prietini nostri Maghiari întetesc atât de mult politica de amalgamare. Ei sunt pe deplin conșcii de multele lor defecte, și în deosebire de sterilitatea némului lor; dășii sunt îngrijați, că într'un viitor apropiat nu vor mai dispune nici de puterile fizice, nici de cele intelectuale pentru confirmarea caracterului maghiar al statului unguresc, decât — cel puțin în parte — nu le va succede asimilarea naționalităților. La resonamentul acesta îi împinge și împrejurarea, că și de prezentă mai toate ramurile vieții publice sunt ocupate prin Maghiari și e evident, că și un altă nēm mai superior în cultură decât cel unguresc, în care ca și dășii ar număra numai cinci milioane, n'ar fi în stare să acopere trebuințele civice ale unei populații de cinci-spre-zece, respective șapte-spre-zece milioane din propriile sale resurse.

Un alt argument pentru direcțiunea, ce domnesce actuală în Ungaria este, că și poporul maghiar își are ambițiunea sa, fiind-că în cazul contrar ar trebui să abdică de sine însuși, cea mai naturală ambițiune este de a asimila — după cum își închipuesc ei — rasele inferioare. Ar fi trebuit însă, ca ômenii puși în fruntea afacerilor să se convingă, după cum acesta va trebui să se întempe mai curând s'eu mai târziu, că astăzi nu mai este forța mijlocul, prin care statul maghiar și-ar pute procura elementele de cultură, pe cari maghiarismul singur nu este în stare să le pună la dispoziție, și atunci să abdică și de ambițiunea, de care mai înainte s'a făcut amintire. E natural, că nici nēmuli maghiari nu pte să existe fără o ambițiune mai nobilă și fără ideale. Aceste însă nu pot să constea decât a premerge tuturor înainte în ceea ce este bun și frumos, pentru scopul aceste însă n'are nevoie de putere brutală. Dacă maghiarismul se simte în stare să îndeplinească această misiune, atunci pte să fie liniștit despre viitorul și gloria lui. Dacă însă acesta nu e în stare să o facă, atunci să se mângâie cu adevărul, că până în ziua de azi nu s'a descoperit încă o plantă, care ar pute să mântue pe cine-va de morțe.

„Contra Dacoromânismului“.

Sub titlul acesta, foile ungurescilor, că vestitul pribegitor „politic“ *Ováry Leopold*, reintorcându-se din călătoriile sale din străinătate, își continuă neobosită campania sa, contra calumniato-

rilor valahii ai Ungariei. El va scote în curând o broșură, care va „combate“ atât originea Românilor și raporturile din Ungaria, cât și aserțiunile „false“ ale ligiștilor despre procesele de presă. Jupânul *Leopold* va răspunde personal lui *Roberto Fava*, care a scos o broșură în Parma, arătându falsitatea aserțiunilor lui *Ováry* susținute în clubul țiarștilor italieni.

Afară de acesta — dice „*Egyetértés*“ — *Ováry* nu-și abate atențiunea nici dela presa cotidiană. Ziarele „*Epoque*“ (Paris), „*Perseveranza*“ (Milan), „*Gazzetta di Torino*“ și „*Diritto*“ din Roma publică articoli lungi de-ai lui *Ováry* asupra adunării din Sibiu, în cari arată, cât de falsă este aserțiunea ligiștilor, că Valahii nu se bucură în Ungaria de dreptul de intruire; face apoi cunoscute rezoluțiunile din Sibiu, cari cuprind pretensiunile valahe și documentează neadevărata și imposibilitatea împlinirii lor.

„*Epoque*“ din Paris aduce pe larg — tot la intrevenirea lui *Ováry* — discuția de naționalitate, ce s'a făcut zilele trecute în dietă, publicându vorbirea lui *Hieronymi* și câte-va amănunte din vorbirea lui *Șierban* și a lui *Apponyi*.

Foile ungurescilor fac mari elogii lui *Ováry* pentru interesul cu care luptă în străinătate pentru cauza pierdută a Maghiarilor.

SCRIRILE ȚILEI.

— 24 Novembre.

Procesele „Dreptății“ Cetim în „*Dreptatea*“ de azi: „In ședința sa din 27 Novembre a. c. Curia regescă a respins cererea de nulitate prezentată de avocatul *Ioan Nedelcu*, contra deciziei tribunalului, prin care resolvă negativ excepțiunea de competență înaintată la timpul său contra țnerii pertractării finale în procesele intentate țiarului nostru. In urma acestui decisi, care s'a înmanat astăzi d-lui *Dr. N. Brătscu*, a dispus prezidentul tribunalului din loc, ca pertractarea finală să se țină la 28 Decembrie, n. a. c. în sala tribunalului (Balázstér Nr. 45 et. I.)

— 0 —

jubileu. Eri s'au împlinit 40 de ani, de când d-lui *Francisc de Brennerberg* stă în serviciul orașului nostru, al cărui primar este de 10 ani. Drept dovadă de recunoștință, ce-i poartă pentru numeroșele sale merite, concetățenii brașoveni grăbiră a serba această aniversare într'un mod cât mai demn. Alaltă-seră arangiară un imasantă conductă de torțe la locuința jubilarului, ér eri se țin o ședință festivă din partea reprezentanților orașenescilor, în care d-lui *Brennerberg* fu obiectul celor mai entusiaste aclamațiuni, fiind salutat prin discursuri căldurose rostite în toate limbile. Din partea Românilor fu salutat, în românește, de d-lui profesor *A. Vlaicu*.

D-lui de *Brennerberg*, emoționat, răspunde de asemenea în toate limbile. Amintim tot-odată, că din incidentul acestei aniversări, reprezentanța orașenescă a votat meritului jubilar un adaus la salariu, de 1000 fl. la an, așa că salariul d-sale dela 1 Ian. 1895 va fi de 3000 fl. anual. D-lui *Francisc de Brennerberg*, prin atitudinea sa înțeleptă și preventivă a scit storce simpatia cetățenilor brașoveni, cari fără deosebire de naționalitate profită de această aniversare pentru a-și manifesta recunoștința lor. Alăturându-ne și noi la aceste generale dovești de stimă și simpatie, adresăm venerabilului jubilar cele mai sincere felicitări, dorind a-l vedé încă mulți ani în fruntea orașului nostru.

— 0 —

Epilogul afacerii *Lahovari*. In afacerea de „tradare“ a ministrului României la Paris d-lui *Lahovari*, se implică și persoana fostului ministru francez *Flourens*, despre care se dicea, că ar fi trimis unei persoane din București o scrisore, prin care se dovedea culpabilitatea d-lui *Lahovari*. Corespondentul din Paris al „*Adevărului*“ din București, întrebându de acesta pe d-lui *Flourens*, a primit următorul răspuns: „Domnule! Am primit scrisorea D-vostre tocmai la Petersburg. Nu știu nimic despre o demarșă, pe care ar fi făcut-o pe lângă mine ministrul român de la Paris; prin urmare eu n'am putut scrie nici un fel de scrisore d-lui *Urechii*. Primiți, etc. *Flourens*“.

— 0 —

Dintre domnișorele române din Sibiu, mai sunt citate la judecătoria de cerc pentru ziua de 12 Decembrie n. c. și d-rele *Letiția Roșca*, *Catinca Simonescu* și *Lenița Cuișan*. Causa pentru care sunt trase în cercetare domnișorele române din Sibiu, precum scim, este faptul, că au purtat tricoulul național cu ocazia primirii Românilor, cari luaseră parte la procesul Memorandului.

— 0 —

Grânele române. Cetim în „*Timpu*“: Mai multe țiare au publicat scirea, că grânele noastre ar fi oprite de a intra în Ungaria. Scirea acesta este neexactă. Faptul este următorul: Se știe, că grânele noastre au o calitate multă mai superioară grânelor ungare, a căror făină nu se umflă, decât nu este amestecată cu grâu românesc. Lucrul acesta făcea, ca în totdeauna morile ungare din Budapesta să măcine și grâu românesc, pentru a-l amesteca cu făina din grâul unguresc. Mai mulți deputați șoviniști unguri, vedând acest lucru, au voit a face presiune asupra guvernului ungar, silindu-l a opri intrarea grânelor noastre în Ungaria, dér n'au isbutit.

— 0 —

Distincțiune. „*Hazánk*“ aduce scirea, că preotul român gr. or. *George Petrovici* din „*Budinar*“ a fost distins din partea *Maiestății Sale* cu crucea de aur

pentru „merite“. — Am dori să scim, de ce natură sunt meritele acestea, căci se pare de tot prea bătătoare la ochi distincțiunea acesta neobicită față de Români.

— 0 —

Scutirea de dare a caselor. In ministeriu se lucră la un proiect de lege, în sensul căruia casele, ce se vor edifica în viitor, vor fi scutite de dare pentru 20 de ani.

— 0 —

Cultura grâului în Anglia. Din cauză, că prețul grâului este peste măsură scăzut, Englesii au început a părăsi din an în an mai mult cultura cerealelor. Chiar și anul acesta s'a sămănat în Anglia mult mai puțin teritoriu cu cereale, ca în anul trecut, ér în anul viitor teritoriul sămănat cu cereale va fi cel puțin cu 10% mai puțin, ca până acum. In toate cerealele, cultura grâului li-se pare Englesilor mai puțin rentabilă, din care cauză grâul e și cel mai părăsit. In 1885 erau sămănate cu grâu 2,436,823 acre; această cifră a scăzut succesiv în fiă-care an, așa că în 1894 se redusese la 1,900,000 acre, ér în anul viitor va fi, de sigur, și mai puțin. Dacă am avea și noi industria și comerțul Angliei, de sigur mulți ar părăsi și la noi cultura cerealelor, care din an în an devine mai puțin rentabilă.

— 0 —

Focul. Ni-se scrie din *Strei-Săcel*, în com. Hunedorei, că în sera țilei de 26 Noembrie a isbucit un foc la locuința unui *Jidan* de acolo, căruia i-au ars tot ce a avut. De aci a luat foc și șura locuitorului *Petru Părăianu*, tatăl învățătorului român de acolo, căruia i-au ars, împreună cu șura, ca la 100 ferdele de grâu, apoi nutrețul și alte clădiri economice, pricinindu-i o pagubă de peste 600 fl. De asemenea cantorului român i-a ars nutrețul și altele.

— 0 —

Răsboiul chinez-japonez. „*Times*“ află din *Kobe* ca data de 30 Noembrie, că Japonia pare hotărâtă să continue răsboiul. Ea prepară o expediție de érnă.

— 0 —

Recruții marinei germane. Recruții marinei au depus jurământ în *Kiel*, la 3 Decembrie, în prezența împăratului, care a rostit o alocuțiune. Împăratul a disc, că atunci când *Cimbrii* și *Teotolii* au trecut Alpii, Germanii au format o uniune pentru a-i combate. Azi uniunea nu mai e necesară. Jurământul e de ajuns pentru a uni pe toți soldații. Împăratul a asistat de asemenea la inaugurarea marelui pod pe Nord-Ost-canal. El a răspuns la discursul d-lui *Boelticher*, mulțumindu tuturor acelor, cari au concurat într'un mod ére-care, la construire. Apoi a adăugat, că consideră fericiți pe toți cei cărora le-a fost dat să vadă această lucrare isprăvită. Împăratul a împărțit apoi de corațiuni.

și *Lavalette* fu întemnițat ér la 19 Noembrie 1815 judecat la morțe de către *Assisi* sub pretextul de înaltă trădare.

Inzadar conjura soția lui pe regele *Ludovic XVIII* și pe ducesa de *Angoulême*, ca să-l agrățeze. Pretutinden respinsă, se hotărî ea, din propria putere să întreprindă liberarea iubitului ei soț. 'I se dase voia, ca să-l cerceteze, în séra precedentă țilei de execuțiune, cu fîca sa și o bétrână guvernantă a acesteia. Cu ocazia convenirii în celulă, dâma de *Lavalette* schimbă, după un părete spaniol, hainele cu bărbatul ei, și prin această travestire-i succese lui *Lavalette*, în fapt, să scape din *Conciergerie*, trecând granițele *Belgiei*.

Mulți Italiani suferiau închisore pentru iubirea lor de patriă în prima jumătate a secolului nostru. Inre aceștia se număra național-economul contele *Giovanni Arrivabene*, care la anul 1820 a fost aruncat în închisore din *Murano*, numai din cauza unei visite, ce o făcuse cunoscutului patriot și poet *Silvio Pellico*. După ce se dovedi nevinovăția lui, fu eliberat, și

însă aproape să cadă din nou jertfă închisorei, din cauza unei protecții în bani, ce-o dăruise *Piemontesilor* resculați; el scăpă însă în ultimul moment împreună cu pietinii sei *Sclavini* și *Ugoni* din *Brescia*, cari asemenea erau amenințați. *Gendarmi* și soldați grănițeri de repește ori erau aproape de-a le ajunge urma prin labirintul munților și văilor, ce le traversau spre *Elveția*; fidelul lor conducător însă îi trecu, în cel mai decizitor moment, peste granița elvețiană, unde erau puși în siguranță fără de-a le succede gonacilor, ca să-i prindă.

Chiar și unora dintre esilații la *Siberia* din cauze politice, le succese să scape într'un mod minunat. Așa d. e. în secolul trecut îi succese fuga cunoscutului conte *Benjowski*, ér în timpul mai nou cunoscutului agitator rusesc *Michael Bakunin*.

Unui adevărat roman se asemănă fuga patriotului polonez *Rufin Piotrowski*, care la anul 1844 a fost deportat în *Terminski-Zavod*, 300 chilometri spre

nord dela *Omsk*, de unde-i succese, în érna îngrozitor de aspră a anului 1846, să scape peste *Ural* și prin deșerturile din *Petschora* la *Archangel*. El își procurase costumul unui indigen, precum și unele mijloce bănesci și-și făcuse singur, cu multă trudă, două pașaporte; un certificat, care era necesar pentru călătorii mai scurte și un alt pașaport, complet (Plakatny). La 8 Februarie 1846 întreprinse el obositorea călătorie, în care forte rară cuteza să ceră unde-va adăpost peste nopțe.

Cel mult își săpa o adăncime în zăpadă, séu căuta o gaură în pământ, unde petrecea timpul nopții.

Când odată trase la locul *Soldatskaja*, i se fură pașaportul principal și o parte a banilor. Câte-va zile mai târziu ceru din nou adăpost într'o casă țărănească în apropierea unui sat, unde se presintă ca muncitor, care călătorește dela vetrele de turnătorie din *Bohotol* în *Ural*. Țerani nu voiau însă, ca să-i dea creșământ și-i cerură pașaportul, la ce el le presintă certificatul, care-i mai rămăsese. Ei, na-

tural, nu sciau să cetască și erau mulțumiți zăbind stampila, cu care *Piotrowski* își provéduse certificatul.

Ast-fel călători el mai departe între multe pericole până la *Wytegra* lângă lacul *Onega*; de-acolo plecă cu un vapor până la *Riga* și ajunse norocos peste granița prusiană.

Cu aceste încheimă numărul epistodelor, deși ar mai rămâne încă multe din ele, memorabile și vrednice de amintire.

Drept încheiere mai amintim totuși fuga împăratului *Napoleon III* din închisore din *Ham*, sub masca unui zidar eliberarea mareșalului *Bazaine* de pe insula *Sainte-Marguerite*, pusă la cale prin dâma *Bazaine*, ceea-ce reamintesc, că și timpul mai nou are de-a marca unele eliberări romantice dintre murii închisorilor.

L. T. P.

Exportul porcelor de proveniență gară a luat în timpul din urmă un caracter mai mare, mai ales spre Austria și Germania. Comerțul făcut anul acesta cu porcii exportati în afară se evaluatează la suma de 80—85 milioane florini. În ultimele 2 luni s'au esportat 171,147 porci grași și 75,471 porci de prăsilă.

—o—

Emigranți prinși. Din Pojunt se știe, că la gara de acolo poliția în fiecare zi prinde câte-un număr de emigranți, cari luaseră drumul spre America. Luni trecută o societate întregă a fost trimisă și escortată la locuințele proprii, în comitatul Sepeșu, unde voru să se mai distreze din fericirea ungerescă, până când nu se va da o altă ocaziune pentru de-a se despă de ea.

—o—

Societatea de lectură a tinerimii dela gimnaziul român din Blășiu, s'a constituit în 15 Noevre n., sub conducerea M. O. D-nu profesor Alexiu Viciu, în modurile următoare: Președinte: Victor Macaveiu stud. VIII cl. gim.; secretar: Eugen Pantea stud. VIII cl. gim.; bibliotecar: Victor I. Blășianu stud. VIII cl. gim.; controlor: Vilhelm Șorbanu stud. VIII cl. gim.; notar: Iustin L. Nestor stud. VII cl. gim.; cassar: Octavian Mihaiu stud. VII cl. gimn.; vice-bibliotecar: Emanuil Peteanu și Ioan Viciu stud. VII cl. gim.

jubileul de 100 ani al bisericii gr. or. din Coșiocna.

Coșiocna, 12 Noevre 1894.

Eri, în 21 Noevre, în ziua sfintei srbători a intrării în biserică, domnea o agitațiune extraordinară prin orașelul Coșiocna; eri s'au împlinită adecă 100 de ani dela înființarea bisericii române gr. or. de aici. Era și de mare bucurie pentru popor, care în frunte cu bravul preot loan Teodoru Ciortea și cu preoțimea din parohia Clușului se pregăteau să sărbătorească jubileul de 100 de ani dela edificarea sfintei biserici. Duminecă totă ziua, luni dimineața în continuu soseau deputații de țărani din toate părțile, din apropiere și din depărtare, ca împreună cu blândul popor credincios din Coșiocna să gaste cu toții bucuriile srbării acestei zile. Deși era geru mare, n'a cruțat nimeni nici timpul, nici odihna, încât erau donați luni dimineața la 360—400 țărani pe colina, unde se află biserică.

Poporul, împreună cu neobositul preot Ciortea, au făcut tot ce li-a stat în putință pentru a primi pe toți cinstiți. Duminecă se era aproape înșesat trenul, ce mergea spre Apahida; la preoții și poporul, ce venia de către Huedin, s'a alăturat și corul bisericesc al universitarilor din Clușiu, constător din 18 inși, care avea să eșecute cântările la s. liturgiă, sub conducerea d-lui Vasile Orosu, stud. înrădit, care se mândrește cu o voce puternică de tenor; tot atunci a plecat și protopopul Clușinlui, Tulu Roșescu, capul vrednic al acestui tract.

Duminecă în presera srbătorii de luni, părintele Iiescu a oficiat vecernia, iar luni dimineața la 9 ore a sunat toca cea vechiă a bisericii, la auzul căreia poporul întreg, bărbați, femei, bătrani, junți și copii pleacă spre biserică, care în ziua aceea era mică, n'a putut cuprinde nici a 3-a parte a poporului.

La s. liturgiă a pontificat protopopul tractului, M. O. D. Tulu Roșescu din Clușiu, asistat de părinții: Teodor Ciortea, protopop onorar și paroh al Coșiocnei, Anania Moldovanu din Cara, Florian Hajdeu, din Sebeșul-mare, Eliu Căpșanu din Mociu, Gavrilu Todoruțu din Buteni, Simeon Ciuca din Apahida, Iosif Stănescu din Gyerövsárhely, Ioan Iiescu din Banabici.

Corul universitarilor pe toți cei de față i-a încântat, cântările (compoziții de Dima) tote le-au eșecutat foarte bine și cu multă simț; cu deosebire: „Carii pe Chezvin!” a fost eșecutată prea frumos; și

ridicătoare de inimă au fost solurile d-lor Octav. Popescu și Vasile Orosu (prioșna: „Dómne unde voui să fugi dela fața Ta“.)

Înainte de finitul serviciului divin, ținut d-lu protopopu tractualu Roșescu o predică foarte frumoasă ocașională, în care arată istoricul acestei biserici, vorbe despre relicuile, ce sunt acolo, precum și despre 2 documente originale, dintre cari unul e un „Molitelnicu a popei Ioane” cu multe notițe interesante și valorose (papa Ioane a fost parohul Coșiocnei în 1794, când s'a sfințit biserică); amintește datele noastre față de Dumneșeu și biserică, despre țaria credinței, etc. Poporul adânc mișcat ascultă cu piețate această predică, care a durat trei pătrare de oră.

După serviciul divin, mulțimea în frunte cu preoții, în sunetele clopotelor și imnurilor eșite din peptul sutelor de credincioși au încungurată de trei-ori biserică; mulțimea a mers apoi la preoții, cari steteau în ușa bisericii și au sărutat crucea și evanghelia.

Era la ameli deja, când s'a finit această serbare frumoasă și imponentă. Ne întrunim apoi cu toții la o masă comună, ce s'a dat în sala cea mare a școlii. Era frumos să vezi, cum ședea frații Români lângă olaltă; unul în haine „domnesco”, altul cu șubă de pânură albă, credincios unită lângă cel ortodox: ce frumoasă și plină de fericire este buna înțelegere între frații unui neam!! Gândul și supărarea în aceste momente au fost departe de noi.

După toasturile rostite de: Iuliu Roșescu (pentru metropolit), Iiescu (pentru preotul local), Florian Hajdeu (pentru oșpeți, în deosebi pentru cununa de tineri adunați aici) Stănescu (pentru preoțime) etc. urmăză un altă lungă șir de toast; au vorbit studenți, țărani, dăr mai pe sus de toate imi țin de datorință a aminti frumosul toast rostit de d-lu părinte Ciortea în care răspunde lui Iiescu, apoi vorbește către popor foarte frumos și la loc.

După mesă — timpul era deja înaintat — s'a făcut și o colectă frumoasă pentru biserică (dela popor) vre-o 50—60 fl.)

Ne ținem de datorință a mulțami și pe această cale M. On. D-nu Teodoru Ciortea pentru ostenele și atențiunea, ce a arătat față cu oșpeții săi. Poporul din Coșiocna a pregătit toate peste așteptarea tuturor. Reprezentanții satelor din tract s'au înfățișat în număr foarte frumos; mai ales cei 30 de țărani din Cara, sub conducerea preotului lor Moldovanu, erau interesanți cu șubele lor frumoșe de pânură albă, femeile lor asemenea.

La serbare au luat parte și mulți străini din loc și preoții celorlalte confesiuni. Gendarmii, spre marea mea mirare, n'am zărit cu ochii.

Cu trenul de 5 ore se era cei mai mulți dintre oșpeți s'au depărtat, ducându cu sine suvenirile cele mai plăcute.

Alco.

Din Rusia.

Capitala Rusiei și-a reluat, a doua zi după imormentarea țarului, fisionomia-i obicinuită. Ordinul a fost dat la 7 Noevre se era, de a-se ridica toate zăbranițele, și când Petersburgul s'a deșteptat a doua zi, ori-ce fel de doliu dispăruse de pe case și din strade. Anomalia, ce resulta din coincidența celor două ceremonii, a imormentării și a căsătoriei, a adus zăpăcăla din punctul de vedere al cestiunei de toaletă, căreia Rușii îi dau, cum se știe, mare importanță. La recepțiunea diferitelor delegații de către țar, mai multe persoane, cari trebuiau să se prezinte în haine negre luaseră precauțiune de a duce cu dâșii cravate negre și albe, fiind în îndoielă asupra ținutei cuviincioșe.

Totă atențiunea, care era fixată până acuma asupra țarului defunct, se raportează exclusiv acum asupra lui Nicolae II. Fiă-care caută să-i pătrundă caracterul și voințele. Sgomotele cele mai contradicătoare circula. Nu e și în care se nu se povestesc o anecdotă, a doua zi desmintită. Se vede că se rându pe rându retragerea tuturor

ministrelor, dăr astăzi se crede, că nici o schimbare nu se va face înainte de șese luni.

Se spunea, că țarul ar fi dojenit pe Krivocheyne relativ la accidentul drumului de fier din Moscova, și sgomotul a circulat cu persistență; astăzi nu se mai vorbește de această cestiune. Asemenea se spunea, că d-lu de Wahl, marele polițist (grandonatchalic), a fost pedepsit cu arest pentru măsurile escesive de poliție, luate de acest înalt funcționar; nu e nimic din toate acestea.

Se povestea asemenea o mulțime de anecdote relative la plimbările împăratului. Nicolae II s'ar fi plimbat dările acestea pe jos, singur, fără nici o escortă, pe perspectiva Newsky și că împreună cu mireasa sa ar fi făcut tîrgușel pe la diferite magazine.

Totă astea nu sunt de crezut, căci ar fi o derogatiune dela usagiile cunoscute. Ce se mai dice încă? Țarul ar fi fost atins, în timpul plimbărilor sale, de către doi studenți ai școlii de drept; el i-ar fi întâmpinat cu cuvintele următoare: „Rămâneți la școlă și spuneți, ca să vă dea opt zile de arest, nu pentru că ați înghiontit pe țar, dăr pentru că n'ați dat respectul cuvenit unui superior.”

D-lu de Wahl, având cunoștință de aceste plimbări ale țarului, printr'o telegramă adresată străinătății de către corespondentul unei agenții, se dice, că ar fi avut o întovădere cu țarul pentru a-l întreba, dacă în adevăr a eșit dările trece prin oraș, pe jos. Țarul i-a declarat, că nu poate înțelege ce a putut da nascere acestor șvonuri.

S'a comentat multă subita și neașteptata plecare a tinerului rege al Serbiei; se dicea, că țarul nu l'a primit la gară în ziua sosirii sale și că părea, că ignoră prezența sa în tot timpul șederei sale. Se spunea, că fiul regelui Milanu dăduse, ca pretext al repedei sale plecări, desaprobaria lui pentru data aleasă pentru căsătorie.

Acestea nu sunt decât povești. Caracterul general al manifestului imperial și cunoscut. Țarul ar fi dorit chiar să ierte pedepșele la cari fuseseră supuse diarele; dăr consiliul de miniștri a obiectat, că dacă se va lua o asemenea măsură contra presei la începutul domniei, o să fiă trebuință mai târziu de măsuri mai energice, diariștii fiind prin temperamentul meseriei lor totdeauna a abusa de libertățile, ce li-se dau.

Dacă presa rusă a rămas tot așa de strânsă supusă censurei pentru descrierea ceremoniilor actuale, ca și în trecut, cele mai mari înlesniri însă au fost acordate străinilor. Aceștia au putut, sub conducerea decanului presei ruse, Seslavine, să asiste la recepțiunea delegațiilor nobleței, a municipalităților, a negustorilor, a țarailor și a lucrătorilor.

Aspectul salonului Nicolae, unde a avut loc această ceremonie, era în adevăr feeric. La dreapta luaseră loc delegațiunile nobililor; la stânga deputații orașelor, țarării și lucrătorii.

Printre acești din urmă, starchini și primarii satelor se remarcă prin simplitatea îmbrăcămintei lor rustice, contrastând cu bogata profuziune de uniforme civile și militare.

Totă lumea vorbea, când la orele trei precis, bastonul măestrului de ceremonii sună. Se făc o tăcere religioasă, porțile se deschisă, dând acces împăratului.

În uniformă de colonel, Nicolae II trece înainte celor două șiruri cu un pas inegal. Oprindu-se mai mult înainte deputațiunile nobililor din Moscova, strînge mâna la mai multe persoane, urmându-și apoi drumul, precedat de ministrul de interne, Dournovo, care cu o voce tare îi prezintă delegațiunile.

Pe când delegații salutau țarul, puțin ostent, trecea pe dinaintea șirurilor lor, punându din când în când mâna la barbă; s'a întreținut puțin apoi cu d-lu Glebof, un bogat proprietar din guvernământul Iekaterinoslav, și a schim-

batu câte-va cuvinte cu vecinii săi, țărani finlandezi din Tzarskoie-Selo.

Când țarul s'a retras, un formidabil „ura!” a eșit din pepturile a 500 de delegați,

Convocare.

Reuniunea învățătorescă gr. cat. „Mariana”, își va ține adunarea generală ordinară din anul acesta la 17 Decemvre st. n. în Năsăud.

Obiectele:

- 1) Membrii reuniunii la 8 ore a. m. vor asista în corpore la serviciu divin în biserică gr. cat.;
- 2) Deschiderea ședinței;
- 3) Raportul anual despre activitatea reuniunii;
- 4) Pertractarea preliminarului pentru an 1895;
- 5) Alegerea diferitelor comisii;
- 6) O prelegeră practică de 1/2 oră în clasa V, VI, a școlii fundaționale de băiete, prin învățătorul Clementu (Grișe);
- 7) Explicarea reală a conceptelor concrete și abstracte obvenite la învățământul religios, disertația de Iuliu Bugnariu, învățător în Hordou;
- 8) Educația copiilor în familie, disertația de Demianu Nechitu învăț. în Ilva-mică;
- 9) Învățătorul și poziția sa socială, disertația de Nic. Mihaessi învăț. în Runcu;
- 10) Declamarea poeziilor „Scara” și „Patria mea” din Legendariul lui V. Petri, prin învățătorii desemnați în decursul ședinței din partea președintelui;
- 11) Raportul comisiunilor;
- 12) Pertractarea propunerilor insinuate la președinte cel puțin cu 24 ore înainte de adunare;
- 13) Statorirea timpului și locului pentru adunarea generală viitoare;
- 14) Alegerea amployaților și membrilor din comitet;
- 15) Închiderea ședinței.

Năsăud, 1 Dec. n. 1894.

Presidiul reuniunii învățătoresce gr. cat. „Mariana”:

Iacobu Popu,
președinte.

SCRIRI ULTIME.

București, 5 Decemvre. D-lu Ionel Grădișteanu a depus ați pe biroul camerei un memoriu al studenților, în care se plâng, că mai mulți din ei au fost maltratați de poliție în 14 Sept. a. c. Camera încuviințează cetirea petițiunii și o predă de urgență comisiei de petiții. Comisiunea enunță, că după constituția numai persoane private ori societăți legalmente constituite pot petiona la cameră. Persoanele iscălite în petiție (membrii comitetului național al studenților) ne-representând însă o ast-fel de societate, plângerile lor nu pot fi luate în considerațiune. Asupra acestui raport al comisiei se va discuta în ședința de mâne, Joi.

Sciri telegrafice.

Berlin, 6 Decemvre. Discursul tronului nu a însuflețit pe nici una dintre partide. Cele mai multe foi își manifestă nemulțumirea. Conservativii au prezentat deja ați propunerea anunțată în contra imigrării Jidovilor din străinătate. Proiectul de lege, care cuprinde înăsprirea legii penale în contra persoanelor, cari vor să răstorne stările actuale, va fi adus săptămâna viitoare în desbatere.

Viena, 6 Decemvre. „Gazetei de Frankfurt” (Frankfurter Ztg.) i s'a retras debitul postal pentru Austria. Causa acestei dispoziții este, cum se dice, un articol în afacerea Kossuth, în care s'au făcut nise observări antidinastice.

Roma, 6 Decemvre. Fostul subsecretar de stat Rosano și-a depus mandatul. El este acusat de a fi înstrăinat documente dela „Banca romană”, ceea ce însă elu declară, că este o minciună ordinară.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.
Redactor responsabil: Gregoriu Maior.

Cursul la bursa din Viena.

Din 5 Decembrie 1894.

Renta ung. de aur 4%	123.85
Renta de corone ung. 4%	97.90
Impr. cail. fer. ung. in aur 4 1/2%	128.—
Impr. cail. fer. ung. in argint 4 1/2%	102.10
Oblig. cail. fer. ung. de ost. I. emis.	125.—
Bonuri rurale ungare	97.66
Bonuri rurale croate-slavone.	99.—
Imprum. ung. cu premii	159.—
Losuri pentru reg. Tisei și Segedin.	143.—
Renta de harte austr.	100.05
Renta de argint austr.	99.90
Renta de aur austr.	124.45
Losuri din 1860	155.75
Actii de-ale Banței austro-ungarâ	1048.—

Actii de-le Banței austr. de credit.	396.50
Actii de-ale Banței ung. de credit.	491.25
Napoleoniori	9.91
Marci imp. ger.	61.—
London (lire sterlinge).	124.50
Rente de corone austr.	100.—

Cursul pieței Brașov.

Din 6 Decembrie 1894.

Banonote rom. Camp.	9.81	Vënd.	9.80
Argint român. Camp.	9.76	Vënd.	9.84
Napoleon-d'orî Camp.	9.88	Vënd.	9.91
Galbenî Camp.	5.84	Vënd.	5.89
Ruble rusești Camp.	133.1/2	Vënd.	—
Lire turcești Camp.	11.10	Vënd.	—

Marci germene Camp.	60.90	Vënd.	—
Scriș. foc. Albina 5%	100.75	Vënd.	101.75

Auskünfte bei der Verwaltung der Garnisons-Viktualien-Wirtschaft (Schwarzgasser Kaserne, rückwärtsger Tracht, I. Stock, Thür Nr. 4) täglich von 1/2 bis 1/4 Uhr nachmittags zu erfragen.

Offerte, mit 50 kreuzer Stempel versehen, nebst einem Vadium von 50 fl., sowie Muster-Proben sämtlicher zur Lieferung gelangender Artikel wollen bis 15 December dieses Jahres an die Verwaltung gesandt werden.

Kronstadt, am 5 Dec. 1894

562,1-1 DIE VERWALTUNG

KUNDMACHUNG.

Die Lieferung der zur Bereitung der Mannschaf's Kost für sämtliche Truppen der Garnison Kronstadt für das Jahr 1895 erforderlichen Menage-Artikel mit Ausnahme des Fleisches, gelangt mit 1 Jänner zur Vergebung.

Bezüglich der zu liefernden Artikel, sowie der jährlich beiläufig erforderlichen Menge, sind nähere

Pilulele pentru Curățirea Sângelui

mai nainte numit „PILULELE UNIVERSALE“ ale lui

I. P S E R H O F E R

merită cu totu dreptul numirea din urmă, deore-ce în faptă sunt foarte multe bôle, la cari aceste pilule au probatù efectulù lorù escelentù.

De mai multe decenii sunt aceste pilule lațite și puține familii se vorù afla la cari arù lipsi o mică provisiune din acest medicament de casă escelentù. S'au recomandatù și se recomandă de către mulți medici aceste pilule ca medicament de casă, cu deosebire în contra tuturor suferințelor, ce provin în urma relei misturi și constipații, precum: **perturbarea în circulațiunea feriei, suferința de ficatù, slăbirea mațelorù, colica cu vënturi, congestiunea la creeri hâmorhoide** (vina de aur) și c. l.

Prin proprietatea lorù purificătoare de sânge au cu deosebire bunù efectù asupra anemiei și asupra bôlelor ce isvoră-où din acesta, precum: **gâlbinare, dureri de capù nervose** ș. a. m. Aceste pilule purificătoare de sânge lucră așa de ușorù, încatù nu pricinuesc nict oele mai miș dureri și pentru aceea le potù tolera și cele mai slăbite persoane chiar și copii fără nict o temere.

Aceste pilule purificătoare de sânge se prepară veritabile singurù numai în farmacia „zum gold. Reichsapfel“ a lui **I. Pserhofer** Singerstrasse Nr. 15 la Viena și costă o cutiă cu 15 pilule **21 cr.** v. a. Un sul cu 6 cutii costă **1 fl. 5 cr.**, trimițându-se nefrancaț cu rambursă **1 fl. 10 cr.** Dacă se trimite suma banilor înainte, costă unù sulù cu pilule **1 fl. 25 cr.** inclusive francare, 2 suluri **2 fl. 30 cr.**, 3 suluri **3 fl. 35 cr.**, 4 suluri **4 fl. 40 cr.**, 5 suluri **5 fl. 20 cr.**, 10 suluri **9 fl. 20 cr.** Mai puțun de unù sulù nu se potù espeda.

N.B. În urma lățirii lorù celei mai, se imiteză aceste pilule sub diferite forme și numiri, de aceea se face rugarea a cere aume „**Pilule purificătoare de sânge** ale lui **I. Pserhofer** și numai acelea sunt veritabile, a cărorù instrucțiune pentru folosire este provădută cu iscălitura **I. Pserhofer**, și cari portă pe capacul cutiei totù aceeași iscălitură în colóre roșiă.

Dintre nenumeratele scrisori, prin cari consumenții acestorù pilule mulțamesc pentru redobândirea sanățatù după cele mai varii și grele bôle, lasănu se urmeze aci puține numai, cu observarea, că ori-cine a intrubunătățit odată cu aceste pilule, le recomandă mai departe.

Köln, 30 Aprilie 1893.

Stim. D-le Pserhofer! Binevoiesce de a mi trimite 15 suluri din escelentele D-tale pilule pentru curățirea sângelui cu rambursă postală. Cu această ocașie Vă aduc mulțămirea mele pentru efectul de minune al pilurilor D-tale.

Cu distinsă stimă,
Franz Pavlistik, Köln, Lindenthal.

Hrasche lângă Flodnic 12 Sept. 1887.

Stim. D-le! A fost voința lui D-șeu că pilulele D-v. au ajuns în mâinile mele, și rezultatul dela acestea îl atribui D-v. Mă reciesc în patul de leușă astfel încatù nu mai puteam lucra și aș fi sigurù deja mortă, dacă nu m'ar fi scăpatù minunatele D-v. pilule. D-șeu se vè binecuvintese de mii de ori. Am confiența, că pilulele D-v. mă vorù face de totù sănătôsă, așa precum a folositù și altora.

Theresia Knific.

Wiener-Neustadt. 9 Dec. 1887.

Stim. D-le! În numele matusiei mele de 60 ani în esprimù cea mai caldörösă mulțămire. Dêusa a suferitù 5 ani de catarù la stomacù cronic și de apă. Viēța i era unù chin și se credea deja de perdută. Prin întempleră a căpatatù o

cutiă cu escelentele D-v. Pilule purificătoare de sânge, și după o intrubunțare mai îndelungată s'a vindecatù.

Cu distinsă stimă, **Iosefa Weinzettel.**

Eichengraberamt bei Gfühl, 27 Martie 1889.

Stim. D-le! Subsemnatul se rógă a mai trimite 4 suluri cu pilulele D-v. în adevărù folositoare și escelente. Nu potù întrelasa fără ca s'è Vè esprimù recunoscința mea în privința valôrei acestorù pilule, și le voi recomanda unde numai se va putè tuturor suferinților. Vè autorizez, ca această a mea mulțămire să o folosiți după placù și pe cale publică. Cu distinsă stimă **Ignaz Hahn.**

Gotschdorf bei Koblach, Oestr. Schlesien, 8 Oct. 1888.

Stim. D-le! Vè rog a mi trimite unù sulù cu 6 cutii din pilulele D-v. universale purificătoare de sânge. Numai minunatorù D-v. pilule am s'è mulțamescù, că am scăpatù de o suferința de stomach, care m'a chinatù 5 ani. Aceste pilule n'are s'è mi lipsesă nict-odată și esprimù prin această mulțămirea mea cea mai caldörösă.

Cu cea mai mare stimă, **Ana Zwicki.**

Ca veritabile sunt a se privi numai acele pilule a cărorù instrucțiune este provădută cu iscălitura **I. Pserhofer**, și cari portă pe capacul fiă-carei cutii totù aceeași iscălitură în colóre roșiă.

Susamintitele specialități se află și în Budapesta la farmacistul **I. von Török, Königsgasse 12.**

545,2-12

A V I S U !

Prenumeratiunile la Gazeta Transilvaniei se potù face și reînori ori și când dela 1-ma și 15 a fiă-carei luni.

Domnii abonați s'è binevoiască a arăta în deosebii, când voiescù ca espedarea s'è li-se facă după stilulù nou.

Domnii, ce se abonéză din nou, s'è binevoiască a scrie adresa lămuritù și s'è arate și posta ultimă.

Administraț. „Gaz. Trans.“

Anunțuri

(insertiuni și reclame)

Sunt a se adresa subscrișei administratiunii. În casul publicării unui anunț mai mult de odată se face scădēmētù, care cresce cu câtù publicarea se face mai de multe-ori.

Administrațiunea

„GAZETEI TRANSILVANIEI.“

Numere singurate din „Gazeta Transilvaniei“ a 5 cr. se potù cumpèra la librăria Nicolae Ciurcu și tutungeria I. Gross.

